

Yttrande

Socialdemokraterna

2022-01-25

2.2.13

Yttrande angående – yrkande från MP och V om gratis kollektivtrafik för ökat valdeltagande

Skillnader i samhällsengagemang och politiskt deltagande är stora mellan olika människor i Göteborg. Ojämlika förutsättningar till deltagande får i sin tur följd för politiska beslut och prioriteringar. Vi delar yrkandets intention om att det är viktigt och angeläget att fortsätta arbetet för att alla göteborgare ska ha jämlika förutsättningar till demokratiskt deltagande, det är en mycket viktig demokratifråga.

Vi ställer oss dock kritiska till införandet av avgiftsfri kollektivtrafik under den tid som förtidsröstningen pågår. Vi bedömer det som svårt att genomföra rent praktiskt och tvivelaktigt om det får önskvärd effekt. Dessutom tror vi att det går att främja ett högt valdeltagande på andra sätt.

Korrelationen mellan högt valdeltagande och goda möjligheter att förtidsrösta är starkt, därför måste det säkerställas att det finns flera ställen att förtidsrösta på och att de är utspridda samt att avståndet för väljare till förtidsröstningsställen och vallokaler är någorlunda lika i hela tiden. Det är viktigt att de placeras i sammanhang där människor ändå befinner sig eller passerar i sin vardag. Det är också viktigt att möjligheterna att förtidsrösta främjas genom att förtidsröstningslokaler placeras nära människors hem, arbetsplatser och stråk. Det är viktigt att valnämnden, som främst arbetar med detta, förhåller sig lyhörda till väljarnas beteendemönster och anpassar arbetet och insatserna så att det blir enklare för fler personer att förtidsrösta.

Att säkerställa ändamålsenliga lokaler för förtidsröstningsställning och vallokaler är helt centralt för en jämlik valprocess i hela staden. En uppgift som har blivit en större utmaning efter införandet av den nya vallagen som förutsätter nya ytor i vallokaler och förtidsröstningsstället. Det är därför viktigt att stadens samtliga nämnder och styrelser som förvaltar fastigheter och har lokaler är behjälpliga för valnämnden i sin strävan att hitta ändamålsenliga lokaler.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2022-01-05

Nytt ärende

Yrkande angående – Fria resor i kollektivtrafiken för ökat valdeltagande

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Stadsledningskontoret ges i uppdrag att utreda förutsättningar och kostnader för röstberättigade till fria resor i kollektivtrafiken och med färdtjänst under perioden som förtidsröstning i samband med valen 2022 pågår.

Yrkandet

Även om valdeltagandet i Göteborg har ökat är deltagandet väldigt ojämnt fördelat över staden. I valet 2018 hade det distrikt med lägst deltagande endast 41 % valdeltagande (Norra Gårdsten), att jämföra med det distrikt som hade högst deltagande på 94 % (Nolered samt södra Sisjön). Områden med lågt valdeltagande är också områden där de boende har sämre socioekonomiska förutsättningar, exempelvis genom hög arbetslöshet och fattigdom. Att öka valdeltagandet är en viktig demokratifråga och därför angelägen för kommunen att fortsätta arbeta med.

Att vallokaler finns på välbekanta platser i närheten till hemmet är en viktig faktor för att göra det tillgängligt för fler att kunna rösta. Andelen som förtidsröstar har ökat stadigt de senaste åren och i valet 2018 var det 37 % som förtidsröstade. På vissa håll är det svårt att tillgodose vallokaler för förtidsröstning. De centrala lokalerna för förtidsröstning brukar ha väldigt många besökare.

Avgiftsfri kollektivtrafik under tiden som förtidsröstningen pågår är ett sätt att uppmuntra fler att rösta, samtidigt som det också bidrar till ett bättre nyttjande av de lokaler som används. Det skulle exempelvis kunna genomföras genom att alla röstberättigade har fria resor i kollektivtrafiken under hela eller delar av aktuell period, eller att alla röstberättigade får en endagsbiljett som gäller under perioden för förtidsröstningen, samt extra fria resor för de som reser med färdtjänst. Att möjliggöra för fler att kunna förtidsrösta är också ett sätt att minska trängseln vid vallokalerna under valdagen, beroende på hur smittspridningen då har utvecklats. Vi vill därför att stadsledningskontoret närmare utreder förutsättningar och kostnader för olika alternativ.